

AMENDEMENT

De gemeenteraad van Laren bijeen in zijn openbare vergadering op 29 mei 2019;
bij agendapunt 7.7, Zienswijze ontwerpbegroting 2020 en jaarrekening 2018 BEL Combinatie;
gelet op artikel 27 van het 'Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad 2018';

overwegingen:

1. De BEL maakt zich geen zorgen over de tekorten, staat letterlijk in de jaarrekening, want de gemeenten zijn verplicht om bij te storten. Dat is een onacceptabel standpunt. Volgens de letter van de GR klopt dat wel, maar er spreekt niet uit dat de BEL zich tot het uiterste zal inspannen om de financiën op orde te brengen. Dit doet meer denken aan het oneigenlijk gebruik maken van dit open einde in de GR;
2. Er staat een negatief saldo van 228.000 in de jaarrekening. Het negatieve saldo is eigenlijk veel hoger als je het afzet tegen de oorspronkelijke begroting 2018. Medio 2018 bijvoorbeeld zag het BEL-bestuur aankomen dat er een groot tekort zou ontstaan en heeft men de gemeenten daarom gevraagd 1,5 miljoen bij te storten.

Als de begroting 2018 wordt afgezet tegen de realisatie 2018 dan zijn de totale lasten gestegen van 18.208 K naar 20.758 K, een verhoging van 2.550 K.

Bij de eerste begrotingswijziging medio 2018 zijn de lasten met 1.760 K verhoogd (inclusief de 1.500 K die door de gemeenten bijgestort moest worden).
Bij de jaarafsluiting bleken de extra lasten 0.788 K.

Het tussentijds bijstorten (1.500 K) door de gemeenten is alleen te herleiden uit de tabel in de jaarrekening, in de toelichting staat hier niets over. Dit is een ernstige tekortkoming. Een transparante jaarrekening is een van de eerste vereisten in de richting van de raden;

3. Onduidelijk is hoe de herziening van de leningen in 2018 in dat jaar een voordeel van 320.000 euro heeft opgeleverd.

Financieringsbehoefte BEL Combinatie 2018

In 2007 is een lening van € 17.000.000 bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) aangetrokken voor de financiering van het gebouw (inclusief grond) van de BEL Combinatie. Destijds werd de lening afgesloten tegen een vast rentepercentage van 4,755% voor een looptijd van 40 jaar. In 2018 waren de rentestanden beduidend lager. Om deze reden is de lening geherfinancierd tegen een lagere rente. Het agio (lees: boeterente) voor vervroegd aflossen bedroeg € 5.718.772. De BBV schrijft voor dat deze kostenpost mag worden geactiveerd, waarbij de afschrijvingstermijn maximaal de looptijd van de herfinanciering is. In de financiële verordening BEL Combinatie is opgenomen dat alle kosten van leningen rechtstreeks als kosten in de exploitatie worden genomen. Gezien de hoogte van deze kosten heeft het Algemeen Bestuur op 4 september 2018 besloten om hiervan af te wijken en de kosten conform BBV te activeren. Door het herfinancieren van de leningen is per saldo een voordeel op kapitaallasten ontstaan van € 320.673.

Het lijkt erop dat men de in de begroting opgenomen toe te rekenen rente (840.000 minus te betalen rente = 224.000) heeft meegenomen in het behaalde voordeel. In werkelijkheid is het voordeel (betaalde rente ten opzichte van de begrote te betalen rente) veel kleiner.

5.1. Meerjarenbegroting 2019-2022

Cat.	Omschrijving	werkelijk 2017	begroot 2018 primitief	begroot 2019
5.1	Rente	659.239	0	603.106
7.3	Afschrijvingen	1.098.892	1.045.005	699.666
7.4	Toegerekende rente		840.148	0

Uitsplitsing rente

Begroting 2018 post Toegerekende rente	840.000
te betalen oude lening	596.000
toe te rekenen	244.000

Werkelijke voordeel renteherziening 2018

op oude lening moest betaald worden	596.000
op oude lening (tot okt) en nieuwe leningen vanaf oktober is betaald	534.158
voordeel herfinanciering	61.842

4. Nergens (in jaarrekening/begroting) is te zien dat de herziening van de leningen een nadeel heeft opgeleverd op de afschrijvingen. In het voorstel voor de herziening (september 2018) staat dat een nadeel van 366.339 is berekend. Uitleg over deze post over de gevolgen voor 2018 wordt in de jaarrekening niet gegeven;
5. De reserves staan op nul (0,00);
6. De eerste aflossingsvrije lening van 6.000.000 in 2023 en de tweede voor hetzelfde bedrag in 2028 vergen een plan (reservering) om die bedragen af te lossen. Herziening van die leningen hebben een aanzienlijk renterisico tot gevolg.

Bijvoorbeeld rente nu (0,35%) 21.000, kan in 2023 bijvoorbeeld 5% zijn en dan wordt de rente 500.000;

7. De BEL zegt in het jaarverslag in 2023 dat de eerste lening van 6.000 K afgelost moet worden en dat men verwacht dat men dan 3.700.000 moet herfinancieren. Hoe die 2.300.000 ter aflossing beschikbaar komt (reserveren?) is in de begroting niet te vinden;
8. Het ziekteverzuim is al jaren bovengemiddeld hoog (2018: 7,7 2017: 7,02 2016: 7,3) en stijgt in 2018;
9. De salariskosten van de drie directieleden worden niet verantwoord bij de BEL Combinatie maar bij de drie gemeenten;
10. Belastingzaken: plannen zijn in ontwikkeling om de belastingzaken van Eemnes uit te besteden aan Baarn en aan Huizen of Hilversum voor Blaricum en Laren. Dat maakt het interne proces bij de BEL complexer en kostbaarder;
11. Conform de aangepaste wet GR (2014) moeten de raden 8 weken de tijd krijgen voor een zorgvuldige bestudering van en besluitvorming over de financiële stukken. De BEL stukken zijn dit jaar op 7 mei door de raden ontvangen en op 29 mei wordt er over besloten.
De raad heeft daarmee 22 dagen beschikbaar in plaats van 56 dagen.

B E S L U I T :

De tekst van de zienswijzebrief aan het Dagelijks Bestuur van de BEL Combinatie:

“Tegelijkertijd vragen we de directie nadrukkelijk te blijven sturen op de financiën van de BEL Combinatie en wanneer er afwijkingen zijn deze ook tijdig aan de gemeenteraad te melden.”

Tot en met:

“Is formatie uitbreiding echt nodig of kan er bijvoorbeeld door prioriteiten te stellen een andere keuze gemaakt worden.”

Te vervangen door:

“De financiële situatie van de BEL Combinatie is al jaren uiterst zorgelijk. Ondanks de jaarlijkse signalen van de gemeenteraden (denk met name aan de kritische opmerkingen over de extreme hoeveelheid inhuur van derden) lijkt er weinig te veranderen (zie bijlage). In tegendeel, de situatie verslechtert. De druk op directie en de beide besturen van de BEL blijkt onvoldoende om het tij te doen keren. Om die reden is het nu nodig om concrete en meetbare maatregelen voor te stellen in deze zienswijze:

1. Zorgdragen voor een zorgvuldigere bewaking en stringentere verantwoording van lasten en baten;
2. Aangeven hoe en wanneer:
de vereiste weerstandcapaciteit hersteld wordt,

de stand van zaken van de netto schuldquote verbeterd wordt
de solvabiliteit verbeterd wordt
de structurele exploitatieruimte verbeterd wordt;

3. Betere monitoring van de financiën (kerncijfers) en daar ieder kwartaal (voor het einde van de maand na ieder kwartaal) aan de raden verslag van te doen.
(NB: De raden kregen jaren geleden per kwartaal inzage in de financiën door toezending van de Balanced Scorecards. Die informatie is stopgezet met de argumentatie dat de zomernota en de jaarrekening voldoende moesten zijn. Zie Bijlage B);
4. De post 'salarissen' baseren op de reële in 2020 verwachte formatie en de post 'inhuur' invullen met de maximaal te besteden kosten voor dat boekjaar;
5. Geen lastenverlagingen invoeren die structurele lastenverhogingen in de toekomst met zich meebrengen zonder daarover een besluit van de raden te vragen;
6. De zinsnede "de BEL maakt zich geen zorgen omdat de gemeenten toch moeten bijstorten" uit het jaarverslag verwijderen en wijzigen in "het bestuur maakt zich ondanks de bijstortverplichting van de gemeenten grote zorgen over de ontwikkeling van de lasten en zal alles in het werk stellen om dat bijstorten te voorkomen".

Citaat jaarrekening:

Ten opzichte van 2017 zijn de meeste kengetallen achteruitgegaan. Deze ontwikkeling is echter niet zorgelijk. De drie deelnemende gemeenten staan namelijk garant voor de BEL Combinatie. Dit betekent dat de BEL Combinatie beroep kan doen op de gemeenten wanneer dit noodzakelijk is.

7. Om een reëel beeld van de werkelijke kosten van de BEL te krijgen moeten de salariskosten van de drie directeurs (totale bezoldiging rond 350.000) in de jaarrekening van de BEL voor een deel - aannames 50% = 175.000 - opgenomen worden en niet voor de volle 100% bij de gemeenten;
8. Zorgdragen voor het voorkomen van onrechtmatigheden en aan de raden kenbaar maken hoe men dat gaat realiseren. Zie ook de bevindingen van de accountant;
9. Belastingzaken: om onnodige kostenverhogingen te voorkomen, de belastingtaken niet naar twee verschillende andere gemeenten uitbesteden maar naar 1 gemeente/organisatie en dat standpunt ook innemen bij andere uitbestedingen;
10. Ziekteverzuim: het bestuur/de directie van de BEL rapporteert aan de raad over de maatregelen die getroffen gaan worden om het verzuim te verlagen tot minimaal het gemiddelde van 5,4% (overheid) en rapporteert per kwartaal hoe

de ontwikkeling van het verzuim gaat;

11. Er wordt door het bestuur van de BEL voor gezorgd de stukken volgend jaar uiterlijk op 15 april (wettelijke datum) beschikbaar te stellen, zodat de raad vóór 15 juni een besluit over de zienswijze kan nemen.”

Fractie D66,
Nico Wegter

Fractie Liberaal Laren,
Evert de Jong

Fractie CDA,
Erwin van den Berg

Bijlage:
ter illustratie oktober 2011

VVD Laren wil meer greep op BEL Combinatie

DOOR EDWARD DE VRIES LENTSCH

LAREN - „Onze grootste uitgave en we hebben er het minste over te zeggen.” Zo klaagde VVD-raadslid Bart de Nie tijdens de raad over de BEL Combinatie, het ambtelijk samenwerkingsverband van Laren, Blaricum en Eemnes.

„onze’ BEL Combinatie is.” De overschrijding externe inhuur was de eerste negen maanden van dit jaar 880.000 euro. Ook is er 1,1 miljoen gevraagd en gekregen voor afvloeiingsregelingen. De organisatie telt nu weer 178 fte net als bij de start in 2008.